

Vrienden van het Cantonspark

TEN GELEIDE

In deze nieuwsbrief besteden wij aandacht aan het feit dat de Universiteit van Utrecht tien jaar geleden het Cantonspark overdroeg aan de gemeente Baarn. Dat betekent o.a. dat Wim Kok er zijn eerste tien jaren als beheerder van het Cantonspark nieuwe stijl op heeft zitten. Voor ons een reden om hem eens aan het woord te laten over die eerste jaren en over de situatie in het park van vandaag en morgen. Ellen Hoekstra en Huub van der Aa spraken uitvoerig met hem. Voor wie Wim Kok nog niet kent: Op twee foto's in dit nummer kunt u hem zien op de manier waarop hij dagelijks in het park in actie is. Op één van die foto's staat hij in het gezelschap van enkele andere 'Vrienden van het Cantonspark', die ook als vrijwilliger in het park actief zijn.

Een belangrijke activiteit die wij dit jaar voor het eerst organiseren zijn de rondleidingen op vaste avonden. In de pers is daar al tot ver buiten Baarn de nodige aandacht aan gegeven. Met vier vaste rondleiders en enkele reserves zullen we proberen om het publiek weer wat dichterbij het Cantonspark te brengen. Gekozen is voor de laatste dinsdagen van de maanden mei tot en met september: 27 mei, 24 juni, 29 juli, 26 augustus en 30 september. Ook op de beide dagen van het jaarlijkse

Tuinenweekend, op zaterdag 23 en zondag 24 augustus, zullen we in het park aanwezig zijn om bezoekers rond te leiden en ook verder aandacht te vragen voor onze activiteiten.

Inmiddels hebben alle donateurs en vrijwilligers een uitnodiging in de bus gekregen voor een avondje uit, naar het Gimborn Arboretum in Doorn. We hopen dat dit een begin kan worden van een traditie: Elk jaar iets extra's voor iedereen die ons op enigerlei wijze steunt.

Voorts besteden wij in deze aflevering aandacht aan enkele actualiteiten rond het park: Het vandalisme in het park en de uitgebreide aanvulling van de Gids voor het Cantonspark die binnenkort klaar komt.

Al deze activiteiten: Rondleidingen, publicaties in kranten, inclusief de regelmatig verschijnende artikelen in de Baarnsche Courant, het vrijwilligerswerk in het park zelf, zoals de vele nieuwe naambordjes die steeds weer moeten worden aangemaakt, en last but not least het werk in bestuur en commissies, al dat werk moet worden gedaan door een betrekkelijk kleine groep actieve bestuursleden en vrijwilligers. We hebben recent al per brief aandacht gevraagd voor het probleem dat wij de basis van actieve 'Vrienden' graag zouden willen uitbreiden. Met name hebben wij behoefte aan mensen die enige

publicitaire vaardigheid hebben, of kunnen tekenen of fotograferen. Voor het bestuur zoeken wij iemand die dit werk kan coördineren als vertegenwoordiger van de P.R. commissie. Als er onder de lezers van deze nieuwsbrief mensen zijn die zich door deze oproep aangesproken voelen, en tijd en ambitie hebben om die in dienst te stellen van de 'Vrienden van het Cantonspark', dan hopen wij dat zij contact opnemen met één van de bestuurleden voor een nader gesprek.

Ook de inhoud van deze nieuwsbrief willen we wat breder en gevarieerder maken. Daarvoor zouden we graag bijdragen van lezers willen ontvangen. Dat kan in velerlei vorm: Een artikel over een bepaald aspect van het park, een gedicht, een tekening of foto, of gewoon een ingezonden brief. Als er behoefte aan is, kunnen wij in de nieuwsbrief vragen van lezers of bezoekers van het park beantwoorden.

In het kader van deze verbreding denken we ook nadrukkelijk aan de kinderen. We hebben al initiatieven genomen die er toe kunnen leiden dat één van de volgende nieuwsbrieven geheel aan reacties van kinderen wordt gewijd. En, uiteraard, ook voor andere initiatieven staan wij open. Laat Postbus 280 maar spoedig uitpulen van de reacties.

De redactie van de Nieuwsbrief

TIEN JAAR WIM KOK, EEN INTERVIEW

Een oktober a.s. is het tien jaar geleden dat Wim Kok aan trad als beheerder van het Cantonspark. Vele tientallen jaren, te beginnen in 1920, was de tuin een hortus botanicus in de ware zin van het woord geweest. Waar in de goede jaren tussen de vijftien en twintig personeelsleden het onderhoud van tuin en kassen verrichtten en regelmatig Utrechtse botanici, farmaceuten en plantenziektenkundigen te gast hadden of van studiemateriaal voorzagen, kreeg Wim Kok in zijn eentje beheer en onderhoud onder zich. Naar aanleiding van dit tiende jaar van Wim Kok's aanwezigheid hadden Ellen Hoekstra en Huub van der Aa, leden van de commissie 'Groen' van de Vrienden van het Cantonspark, een gesprek met de huidige beheerder van het park.

Wim, je kwam gelukkig niet geheel onvoorbereid op deze bijzondere stek terecht. Hoe ben je gevaren, voordat je deze klus op je schouders nam?

Wim Kok: 'Ik ben een geboren Baarnaar en heb tot mijn 21ste jaar op de ouderlijke boerderij, een veebedrijf, gewoond en gewerkt. Die boerenafkomst heb ik nooit verloochend: Van huis uit heb ik min of meer groene vingers en aan werken binnen vier muren heb ik altijd een broertje dood gehad. Op mijn twaalfde ging ik naar de Landbouwschool, die toen nog aan de Prinses Marielaan was gevestigd. In de "groene vakken" haalde ik achten en negens; in de theoretische vakken magere vijfjes. Na vier jaar school was ik klaar voor het werk op de boerderij. Na een paar jaar de boerderij te hebben gerund, ben ik als molenaar gaan werken bij de meelvoederfabriek in Soest. Maar ik had het er niet naar mijn zin; een boer moet je niet tussen vier muren opsluiten.'

Wim herinnert zich nog dat een oude dame hem de raad gaf om tuinman te worden, een raad die hij gaarne opvolgde. Hij was ca 23 jaar toen hij bij Haaxman, toen nog een hoveniersbedrijf, ging solliciteren. Het gesprek was kort: 'Laat je handen eens zien' en, toen dat kennelijk positief werd beoordeeld: 'Je kunt maandag beginnen.'

Hij kwam in de buitendienst, in een

onderhoudsploeg die werkzaamheden verrichtte bij vaste klanten: Snoeien, mesten, beplanten.

'Als ploeg kreeg je bepaalde tuinen voor een jaar in onderhoud met een vast budget waar je mee rond moest komen.'

Maar het belangrijkste was: Wim werkte weer in de buitenlucht.

'In de jaren bij Haaxman is de liefde voor planten en bomen pas goed ontwikkeld. Door de praktijk leerde ik een groot assortiment planten kennen en kon de namen goed onthouden.'

In de vier tot vijf jaren in deze baan werd de basis gelegd voor de rest van zijn loopbaan. De hier opgedane ervaringen maakten zijn kansen op een volgende carrièrestap groter en dat hij tenslotte driemaal bij de gemeente Baarn moest solliciteren voordat hij werd aangenomen lag waarschijnlijk meer aan zijn lange haren, dan aan zijn ervaring en kennis. Maar in juni 1976 was het raak.

'Tien jaar lang heb ik bij de plantsoendienst een breed scala aan werkzaamheden vervuld: van sneeuw-schuiven bij bejaardenwoningen tot allerlei onderhoudswerk in de groenvoorziening. Bomen en planten kwamen toen nog grotendeels uit de eigen kwekerij, aan de Gerenweg, deels van allerlei bedrijven. De ervaring in "het groene vak" nam alsmaar toe.'

In 1987 polste de heer Koops, hoofd van de beplantingen in Baarn, Wim Kok over een nieuwe baan. Het Cantonspark zou dat najaar door de gemeente Baarn worden overgenomen van de universiteit Utrecht en er werd uitgekeken naar een beheerder.

'Ik was pas één keer in mijn leven in het Cantonspark geweest, maar ik mocht een week lang rondkijken, voordat ik een beslissing nam. Maar ik was er binnen een half uur uit!'

En van het toen gegeven ja-woord heeft Wim Kok nooit spijt gehad. Het alleen werken beviel hem uitstekend. Dat is de aard van de boer in hem: 'Op de boerderij werk je ook meestal alleen.'

Het eerste jaar in het Cantonspark zou een proefjaar worden. We weten intussen dat het er nu al tien zijn.

'Ik begon op 1 oktober 1987 en had

meteen mijn handen vol. Natuurlijk moest er meteen veel blad geruimd worden, maar er was ook veel achterstallig snoeiwerk.'

Tot ongeveer kerstmis 1987 werd er nog verhuisd naar Utrecht en kreeg Wim hulp en advies van enkele oudgedienden van het Cantonspark, alvorens die ook mee naar Utrecht vertrokken. De gemeente kreeg een lijst met ongeveer 130 bijzondere bomen, die echter niet up to date was en direct moest worden bijgewerkt. De sleutels van het park werden officieel overhandigd aan de autoriteiten. Bestuurders en ambtenaren maakten een wandeling door het nieuwe bezit maar al spoedig daarna was Wim alleen in het park. Wel moest ook aan hem het een en ander worden overgedragen. Alleen al bij de vele kranen en putten moest het nodige worden uitgelegd.

Het was de bedoeling dat ook de vaste planten grotendeels zouden verdwijnen, maar Wim Kok dacht daar anders over. Hij had altijd al veel met deze categorie planten op gehad en zorgde er voor dat ze ook in zijn park goed vertegenwoordigd bleven. De mooie vaste planten borders die we nu nog iedere zomer in het park kunnen bewonderen zijn daarom op de eerste plaats het visitekaartje van Wim Kok. En hij heeft die voorkeur in latere jaren nog verder kunnen uitbouwen, bijvoorbeeld door ook allerlei bolgewassen een plaats in het park te geven.

Zijn er nog lang contacten met Utrecht geweest?

'Er bleven contacten met enkele oud-medewerkers, die naamsveranderingen doorgaven en naambordjes meebrachten. Ik heb de eerste jaren ook de belangrijkste veranderingen op "de" bomenlijst doorgegeven, maar de laatste jaren doe ik dat in mindere mate. De Vrienden van het Cantonspark hebben in de afgelopen jaren wel weer contacten gelegd, wat resulteerde in vrijwilligerswerk waarbij "Utrecht" technische assistentie leverde. Zo hebben we een graveermachine in permanente bruikleen en maken nu in eigen beheer de naam-bordjes en nummers, die corresponderen met die in de nieuwe wandelgids.'

Door het wegvallen van bomen en struiken, meestal door ouderdom of ziekte, moeten er regelmatig aanvullingen gekocht worden. Ook de vaste planten vereisen voortdurend verjonging. Wim heeft een grote vrijheid in het kiezen van nieuwe soorten. Hij geeft de lijst van gewenste soorten door aan het hoofd van de gemeentelijke groenvoorziening de heer Koops, die vervolgens de aankopen regelt. Omdat er een vast budget beschikbaar is, moet er wel eens in de lijst van Wim geschrapt worden. Met name werd het op een bepaald moment te duur om elk jaar weer veel nieuwe zomerplanten en dure bollen te kopen. Daarom kwamen er rozenperken en echte vaste planten, waarbij naast de voorkeur van Wim zelf, ook wensen van het publiek werden meegenomen. Het werk in de vaste plantenborder en het snoeien van de rozen behoren nog steeds tot Wims lievelingswerkjes.

We weten nu waar je voorkeuren liggen; zijn er nog zaken waar je een hekel aan hebt?

'Wat mij heel erg tegen staat is het vandalisme in het park. Dat varieert van moedwillige vernielingen tot schade door onwetendheid en onvoorzichtigheid. Een voetbal die in korte tijd driemaal de rozenstruiken ingaat betekent altijd schade van belang. En

waar ik beslist de pest aan heb is aan grintpaden. Ze zijn eigenlijk alleen met spuiten schoon te houden en dat levert weer bezwaren op voor het milieu.'

Wat denk je van de Kinderboerderij, die je er plotseling als onderhuurder en naaste buurman bij hebt gekregen?

'Ik heb er geen enkele moeite mee, dat er een kinderboerderij in het Cantonspark is. Op zich levert het nauwelijkelijk overlast op en de boer in mij vindt de levende have best wel aangenaam.'

Is er de laatste jaren wat ten goede veranderd?

'Door de bemoeienissen van de Vrienden van het Cantonspark is er wel degelijk wat veranderd in het park. Hoewel het nog steeds niet lukt om de jeugd voldoende in toom te houden. Er is wat toezicht van de banenpooler en zelfs laat de politie zich af en toe zien. Maar het probleem is dat er meestal niemand toezicht houdt, en dan gaat het bomen klimmen, vernielen en stelen van planten gewoon door. Ik hoop toch dat er in de toekomst wat meer met vrijwilligers gedaan kan worden, want aanwezigheid van mensen in het park heeft altijd een gunstig effect. De vrijwilligers via de "Vrienden" hebben niet echt veel extra werk uit handen genomen, behalve dan bij het maken en aanbrengen van de naambordjes. De beste vrijwilliger in het park is een

gepensioneerde man, die bijna dagelijks helpt bij het schoonhouden, watergeven etc. en die heel zelfstandig overal bij kan springen.'

Is er een wens die wij als Vrienden nog kunnen vervullen, buiten de vaste taken die wij ons gesteld hebben?

'Ik zou graag een nieuwe Hemiptela aanschaffen, nu het oude boompje (nr. 32, met twee sterren!), het loodje heeft gelegd. Maar ik heb er nog geen kunnen vinden. En verder lijkt het mij nodig dat er t.z.t. een nieuw en hoger hek rond het park komt.'

Welnu Wim, dat kunnen we je niet beloven, hoezeer we ook met jou de wenselijkheid daarvan inzien. Wel kunnen we er voor pleiten bij de gemeentelijke instanties en wie weet, komt het er dan eerder. En naar die Hemiptela zullen we serieus uitkijken. Het zou een cadeautje van de Vrienden kunnen zijn voor Wim Kok, ter gelegenheid van zijn tienjarig jubileum als beheerder van ons aller Cantonspark.

Hoe wordt u donateur?

Voor een minimale bijdrage van f 25,00 per jaar bent u donateur van de Stichting Vrienden van het Cantonspark. U steunt ons daarmee om het Cantonspark als waardevolle botanische tuin voor Baarn te bewaren.

Stort uw bijdrage op:
bankrekening CVB Bank Baarn
98.35-74-944
(giro van de bank: 40753)
t.n.v.:
Vrienden van het Cantonspark

Colofon

Dagelijks bestuur
mevr. M. Sterneberg, wnd. voorz.
hr. D. Kooiman, penningmeester
mevr. M. Boot, secretariaat
hr. H. van der Aa, comm. groen

Redactie
Marjolein van der Horst
Johan Vermulst

Informatie
Vrienden van het Cantonspark
Postbus 280
3740 AG Baarn
tel. 035-5412969

HET VANDALISME IN HET CANTONSPARK

Het vandalisme in het Cantonspark komt helaas nog al te vaak in het nieuws. Werd afgelopen winter het loodzware beeld, behorende bij het vijftiende midden in 'Het Rond', achter de Wintertuin, van zijn sokkel gerukt, in mei sneuvelde het beeld van de reiger, achter de vroegere hortulanuswoning. Deze vernielingen vonden plaats in de nacht, als alle toegangen tot het park zijn afgesloten en er geen toezicht is. Het is helaas nauwelijks te voorkomen dat raddraaiers na sluitingstijd over de hekken klimmen en onder dekking van de duisternis hun gang gaan. Ook banken worden soms van hun plaats gehaald en elders neergesmeten. In de hier genoemde gevallen liggen de daders uiteraard op het kerkhof.

Tijdens openingsuren is er wat meer toezicht en sociale controle van bezoekers en beheerder maar ook dan zijn bepaalde vormen van misbruik niet geheel uit te bannen. Het park is nu eenmaal bestempeld tot 'openbaar groen', en de jeugd uit de wijde omgeving heeft kennelijk onvoldoende alternatieve speelruimte. Telkens weer als we ze bezig zien herinneren we ons onze eigen jeugd, waarin we ook in bomen klommen en ieder veldje benutten om tegen een balletje te trappen. In de tien jaar dat de gemeente Baarn het Cantonspark beheert, heeft de jeugd uit de verre omtrek het park geannexeerd als een ideale speelruimte en wij kunnen het hen vaak nauwelijks kwalijk nemen. En toch, uit eigen waarneming weten we, dat een half uurtje voetballen op een warme zomeravond zomaar het einde van vijf waardevolle rozenstruiken kan betekenen. Dat één van onze fraaiste bomen, de *Stewartia*, al twee keer ernstig is beschadigd omdat ouders er een veilige klimboom voor hun kinderen in zagen. En dat beheerder Wim Kok de onderste takken van de historische Watercipresen heeft moeten verwijderen, om hun aantrekkelijkheid als klimboom te verkleinen.

Als er tijdens openingsuren wat voorvalt kunnen bezoekers, beheerder of banenpooler soms corrigerend optreden. Zelfs de aanwezigheid van passieve wandelaars heeft een gunstig effect. En toch hebben we dikwijls het

gevoel dat we 'dweilen, met de kraan wagenwijd open'.

Natuurlijk, er is begrip van de overheid: De burgemeester zelf heeft er zich voor ingezet dat de politie daadwerkelijk optreedt als er een melding van vandalisme binnenkomt. Er is een banenpooler ingezet om toezicht te houden. Maar deze heeft naast de zorg voor het Cantonspark ook de Pekingtuin en de begraafplaats in zijn portefeuille en is daarom vaak afwezig. Maatregelen die bijdragen tot een beter beheer van het park als botanisch tuin zouden zijn: Het vernieuwen en verhogen van het hek. Het terugbrengen van het aantal ingangen. Het plaatsen van andere borden, waarop expliciet staat vermeld welke activiteiten niet kunnen worden toegestaan. Het permanent maken van het toezicht. En dit lijstje is verre van volledig.

Aan al deze wensen hangen prijskaartjes en bovendien is het politiek nauwelijks haalbaar om de toegankelijkheid te verkleinen.

Voorlopig zullen we daarom moeten doorgaan met stap voor stap de voorwaarden te verwezenlijken om het unieke karakter van het Cantonspark te behouden: Druk uitoefenen op gemeente en politiek om de noodzakelijke maatregelen te nemen, inclusief alternatieven voor de spelende jeugd. Onze boodschap via rondleidingen en publiciteit blijven uitdragen op een wijze die meer begrip kweekt voor de bijzondere meerwaarde die het Cantonspark heeft t.o.v. ander openbaar groen in Baarn. Gebruik blijven maken van de middelen die we al hebben om het misbruik van het park tegen te gaan. Daarbij hoort ook de waakzaamheid van buurtbewoners om bij nachtelijke onraad onmiddellijk de politie te bellen. Die heeft intussen sleutels om ook na sluitingstijd het park in te kunnen.

Als we er met zijn allen in slagen om het vandalisme een halt toe te roepen dan zal het Cantonspark blijven bestaan.

Het is nóg niet te laat, maar de tijd begint wel te dringen!

AANVULLING OP DE GIDS VOOR HET CANTONSPARK

Een van de belangrijkste activiteiten van de 'Commissie Groen' in de afgelopen maanden was het samenstellen van een lijst met aanvullingen voor de Gids voor het Cantonspark. Op de eerste plaats zijn dat de bomen die tussen 1995 en 1997 zijn aangeplant, waaronder ook de bomen die in het voorjaar van 1996 door schoolkinderen geplant zijn. De Rode pavia (nr. 21 in de Gids) is ten prooi gevallen aan Honingzwam en inmiddels door een nieuw exemplaar vervangen. Ook de fraaie *Cornus nuttallii* heeft het loodje gelegd en is vervangen door enkele jonge exemplaren op verschillende plaatsen in het park. Een daarvan bloeide dit voorjaar alweer met enkele grote bloemen! De volledige lijst met noviteiten zal binnenkort gereed zijn en als inlegvel voor het boekje beschikbaar komen.

Hier en daar moet van de route worden afgeweken, omdat we in de lijst ook enkele bomen opnemen die er al heel lang staan, maar die we in de Gids buiten beschouwing lieten omdat zij niet in de wandelroute konden worden ingepast. Uit de praktijk is echter gebleken dat een aantal van deze bomen toch de aandacht trekt en aanleiding geeft tot vragen van bezoekers. Voorbeelden zijn *Larix kaempferi*, opvallend door zijn rode kegeltjes, of de Kerspruim nabij de Wintertuin, die er uitspringt vanwege zijn merkwaardig vervormde stam en zijn vroeg in de zomer rijpende vruchten.

Gert van Dijen heeft er weer voor gezorgd dat alle nieuw vermelde bomen ook een naambordje hebben gekregen. Wij hebben er van afgezien om de nieuwelingen in de route ook van een nieuw nummerbordje te voorzien. Dat zou maar aanleiding geven tot verwarring. Tegen de tijd dat we gaan denken over een nieuwe wandelgids wordt het omnummeren van alle bomen weer actueel. Maar voorlopig zijn we daar nog lang niet aan toe en blijft de huidige gids het beste middel om de belangrijkste bomen en struiken van het Cantonspark te leren kennen.